

Federal Republic of Somalia
Office of the President

SHARCI LR. 33

TAARIKH: 19/11/2020

ANSIXINTA HESHIIS ISKAASHI-ARRIMAHA WAXBARASHADA J.F. SOOMAALIYA IYO
DOWLADDA J. TURKEY

MADAXWEYNAHA J.F.S,

MARKUU ARKAY: Qodobka 87aad, Faqradda 1aad iyo Faqradda 2aad ee Dastuurka KMG

MARKUU ARKAY: Qodobka 90aad, Xarafka "f" ee Dastuurks KMG

MARKUU ARKAY: Warqadda Guddoomiyaha Golaha Shacabka GSH306/B-10/09/20, taariikh
28/09/2020 kuna saabsan ansixinta Heshiis Iskaashi-Arrimaha
Waxbarashada J.F. Soomaaliya iyo Dowladda J. Turkey

MARKUU TIXGELIYAY: Baahida loo qabo in la ansixiyo lana meel-mariyo Sharcigan

Waxa uu Madaxweynuhu soo saaray Sharcigan:

Qodobka 1aad

Laga billaabo marka uu Madaxweynuhu saxiixo Sharcigan, waxa si rasmi ah loo oggolaaday
Heshiis Iskaashi-Arrimaha Waxbarashada J.F. Soomaaliya iyo Dowladda J. Turkey

Qodobka 2aad

Marka uu Madaxweynaha JFS saxiixo Sharcigan, waxa lagu soo daabici doonaa Faafinta Rasmiga
ah ee Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliyeed.

MUQDISHO: 19/11/2020

Madaxweynaha J. F.S
Maxamed Cabdullaahi Maxamed "Farmaajo"

GSH 306 /B-10/09/20

Mogadishu, 28th Sep 2020 التاريخ

Ku: Madaxweynaha Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya,
Muqdisho.

Og: Ra'iisul Wasaaraha Xukuumadda Federaalka,
Muqdisho.

Og: Guddiga Arrimaha Dibadda iyo Iskaashiga Caalamiga ah,
Muqdisho.

Og: Garyqaanka Guud ee Dawladda,
Muqdisho.

Og: Hantidhawrka Qaranka,
Muqdisho.

✓ Og: Xoghayaha Guud ee Golaha Shacabka,
Golaha Shacabka.

Og: Agaasimaha Waaxda Shuruucda ee Golaha Shacabka,
Golaha Shacabka.

Ujeedo: Soo Gudbin Heshiis Iskaashi – Arrimaha Waxbarshada J.F.
Soomaliya iyo Dawlada J. Turkey

Mudane Madaxweyne,

Sida aad la socoto, **Heshiis Iskaashi – Arrimaha Waxbarshada J.F. Soomaliya iyo Dawlada J. Turkey** ee halkaan ku lifaaqan waxa soo gudbiyey Xafiiska R/Wasaaraha XJFS.

Kadib waxaa ka baaraandagey oo habraacii loogu talagaly marsiiyay Hogaanka Golaha; iyadoo xildhibaannada Golaha Shacabka ay ka doodeen. Ugu danbayna wuxuu Goluhu ku ansixiyay Heshiiska Kalfadhiga 7-aad Fadhigiisa 28-aad taariikhdu markay ahayd 28/09/2020, codayntuna sidaan ayay u dhacaday:

Quntin: 150; Oggol: 150;

Diiday: 0;

Ka aamustay: 0;

T ell: +252 612224441/ +252 615577472

E-mail. info@parliament.gov.so

Website: www.parlaiment.gov.so

Hadaba M.ne Madaxweyne waxaan si waafaqsan qodobka 90aad xarafka (q) ee Dastuurka Jamhuuriyadda Federaalka kaaga codsanayaa inaad go'aanka Golaha ku ogolaato Xeer Madaxweyne, looguna soo saaro Faafinta Rasmiga ah ee Dawlada.

Iga Guddoon Salaan Qiimo iyo Qadarin Xanbaarsan

M. Maxamed
M.ne Maxamed Mursal Sheikh Cabdiraxmaan
Guddoomiyaha Golaha Shacabka ee BFS

HESHIIS ISKAASHI – ARRIMAHA WAXBARASHADA OO U
DHAXEEYA JF SOOMAALIYA IYO J TURKIGA

Guddoomiye Golaha Shacabka Baarlamaanka JFS

Tirada Xubnaha Codeysay 150: Oggol: 150; Diiday: 0; Ka Aamustay: 0;

Saxiix: M.ne Mohamed Mursal Sheikh Abdirahmaan

Taariikh: Sep 28, 2020

**Guddoomiye ku-xigeenka 1aad- Golaha Shacabka
Baarlamaanka JFS**

Saxiix: M.ne Abdiwali Sheikh Ibrahim Muud

Taariikh: Sep 28, 2020

**Guddoomiye ku-xigeenka 2aad- Golaha Shacabka
Baarlamaanka JFS**

Saxiixa: M.ne Mahad Cabdalle Cawad

Taariikh: Sep 28, 2020

HESHIIS ISKAASHI-ARRIMAHA
WAXBARASHADA-OO U
DHEXEYYA
JAMHUURIYADDA FEDERAALKA
SOOMAALIYA
IYO
DAWLADDA JAMHUURIYADDA
TURKEY

JAMHUURIYADDA FEDERAALKA SOOMAALIYA	
GOLAHA SHACABKA	
TAR: 12/09/2020	.....
TIX: 430	.....
SAXIIX: <i>[Signature]</i>	.....

Dawladda Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya iyo Dawladda Jamhuuriyadda Turkiga heshiiskani waxaa uu ku tilmaami/magacaabi "dhinacyada",

Iyada oo la eegaayo faa'iidooyinka labada dal ka helayaan baahinta iskaashiga iyo wax is weydaarsiga dhinaca waxbarashada;

Iyaga oo soo bandhigaya sida ay u doonayaan sii-xoojinta xiriirka hay'adahooda u xilsaaran waxbarashada,

Iyaga oo isha ku haya sharciyada waxbarashada qaran ee ka dhaqan gala labada dal, Waxa ay go'aamiyeen heshiiska soo socda:

Qodob 1 Ujeeddo

Ujeeddada heshiiskani waa xoojinta iskaashiga iyo is-fahanka guud ee labada dal iyo dejinta heshiis is-kaashi iyo wax isweydaarsi, gaar ahaan dhinaca waxbarashada oo ku saleysan sinnaan, ka-wada-faa'iideysi iyo wax is-dhaafsi.

Qodob 2 Baaxadda Iskaashiga

Labada dhinac waxa ay dhiirra-gelinayaan oo fududeynayaan in la'iska kaashado arrimaha soo socda:

1. Is-weydaarsiga xogta cilmi-baarista daaibacan ee waxbarashada tooska ah iyo tan dadban,
2. Is-weydaarsiga khabarada iyo macallimiinta,
3. Wadaagista khibradaha la xiriira Waxbarashada Farsamada iyo Xirfadaha,
4. Wadaagista guud iyo midda gaar ahaaneed ee la xiriirta farsamooyinka xirfadda macallinnimada.
5. Wadaagista qaabka macallimiinta loogu dhex tababaro dugsiyada,
6. Wadaagista khibradaha la xiriira shaqo ku-tababarashada, (apprenticeship training) iyo waxbarashada dadka waaweyn,
7. Booqasho waxbarasho oo loo fidiyo shaqaalaha wax maamula,
8. Is-weydaarsiga khibradaha tiknolojiyadaha cusub ee lagu hirgliyo waxbarashada,
9. Is-weydaarssiga khibradaha lagu dhiirra-geliyo tiknolojiyadaha wabarashada iyo sayniska.

10. Dhisidda iyo horumarinta bah-wadaageyn iyo calaaqaad mataaneyn dugsiyo wadaaga barnaamijyo iyo hawl-gallo aradey oo ka dhexeeya dugsiyada iyo waxbarashda furan ee labada dhinac.
11. Is-weydaarsi xog iyo diiwaan gelin hay'adaha tayada leh ee labada dhinac iyo nidaamkooda waxbarasho, iyada oo looga golleeyahay aqoonsiga darajooyinka iyo shahaadooyinka ay bixiyaan iyo, sidoo kale, u dhignaanshahooda,
12. Hirgelinta hawlo cilmi-baaris oo laga wada sameeyo majaalka waxbarashada,
13. Isdhaafsigu soo bandhigidda natiijada qiimeynta nidaamka waxbarashada kasoo baxda ee labada dal,
14. Taabba gelinta barnaamijyo waxbarasho oo la xiriira teknolojiyada iyo farsamada gacanta,
15. Isu kaashiga qorsheynta, horumarinta iyo soo saaridda agabka waxbarashada.
16. Iskaashiga dhiirra gelinta isdhaafsigu agabka iyo qaababka waxbarasho ee laga hirgekiyo dal kasta,
17. In ardeyda labada dhinac loo fidiyo marti-qaadyo si ay uga qeyb qaataan hawlaha indha indheynta da'yarta (scouting), tartannada cilmiga iyo kuwa dhaqanka.
18. Dhiirra gelinta in la qaban-qaabiyo tartanno bulsho oo ku dhex mara labada dal dhinacyada sayniska iyo dhaqanka,
19. Dhiirra gelinta in labada dal laga qaban-qaabiyo carwooyin iyo hawlo xiisa gelin.

Qodob 3

Baridda iyo Barashada Afafka Turkiga iyo Soomaaliya

Dhinacyadu waxa ay dhiirra gelinayaan in lagu dhigo, lagana barto afafka Soomaaliga iyo Turkiga hay'adaha tacliinta saree ee labada dal.

Qodob 4

Dib u Fiirinta

Buugaagta Manhajka

Labada dhinac waxa ay hubinayaan in taariikhda, juquraafiga, dhaqanka iyo hiddaha dalka kale loo soo bandhigo si sax ah, waxa ayna dhiirra gelinayaan in si qoto dheer maaddooyinkan loogu caddeeyo buugaagta manhajka, iyada oo isha lagu hayo sii-xoojinta calaaqaadka saaxiibtinnimo ee ka dhexeeya labada dal iyo labada dad, si loo kobciyo qiyamka ay wadaagaan labada dal.

Qodob 5
Deeqo
Waxbarasho

1. In labada dhinac, sannad walba, si isku mid ah u bixiaan deeqo la xiriira luqadaha, tacliinta sare iyo cilmi barista, iyada oo la fiirinayo baahida iyo awoodda suuro gelineysa. Tirada iyo shuruudaha deeqahan waxaa xaddidaya sharciyada iyo habraacyada dal kasta u yaal.
2. Sidaa darteed, xulashada, aqbalidda iyo meeleynta ardeyda tacliinta sare iyo cilmi-~~barista ku mahaan ha'adaha tacliinta sare Turkiga iyo Soomaalida deeq waxbarashada,~~ waxaa lagu fulinayaa sharciyada qaran ee dalka deeqda bixinaya.
3. Dhinacyadu waxa ay qaadayaan tillaabooyin ay ku xallinayaan dhibaatooyinka ardeyda dalkooda deeqaha waxbarasho ku jooga.

Qodob 6
Hay'adaha Dhaqan
gelinta

Si loo dhaqan geliyo heshiiskan, dhinacyadu waxa ay isku raaceen in ha'adaha loo xilsaarey dhaqan gelinta heshiikan yihiin kuwa soo socda:

1. Dhanka Dawladda Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya: Wasaaradda Waxbarashada, Hiddaha iyo Tacliinta Sare ee Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.
2. Dhanka Dawladda Jamhuuriyadda Turkey: Wasaaradda Waxbarashada Qaran ee Jamhuuriyadda Turkey.

Qodob 7
Farsamo iyo Dhaqaale

1. Dhaqan gelinta hawlaha heshiiskan la' isku af-gartey waxa ay ku xiran yihiin in dhinacyadu helaan dhaqaale iyo hawladeenno ku habboon.
2. Haddii aan heshiis kale laga gaarin, kharashka ku baxa kharabada la is dhaafsado, culimada iyo aqoon yahanka kale, ee ku saleysan heshiiskan, waxaa uu ka koobnaan doonaa:
  - Degaanka, Cuntada (board) iyo kharashka safarka gudaha, waxaa bixinaya dalka loo imaanayo, si waafaqsan sharciyadiisa qaran.
  - Tigidh caalamai ah oo soo laabasho leh (round trip), laguna tagayo caasimadda dalka loo socdo iyo kharashka safarka ee qofka, waxaa bixinaya dalka laga soo dhoofay.

Qodob 8
Ilaalinta Mirodhalka Maanka

Dhinacyadu waxa ay hubinayaan in si mug leh loo ilaaliyo mirodhalka maan ee laga soo rararey ama laga abuurey heshiiskan si waafaqsan sharciyada dalalka labada dhinac iyo xeerarka

caalamiga ah ee ay xubnaha ka yihiin. Marka ay noqoto heshiiskan, mirodhal maan waxaa loo fahmayaa in uu leeyhay macnaha lagu qeexay Qodobka 2aad ee heshiiskii lagu yagleelay Ururka Mirodhalka Maan ee Adduunka, ee lagu qabtay Stockholm, 14 July, 1967.

Qodob 9
Xallinta Khilaafaadka

Khilaaf kasta oo ka dhasha tafsiirka ama dhaqan gelinta heshiiskan, waxaa lagu xallinayaa isfahan, gorgortan iyo wada tashi dhexmara labada dhinac

Qodob 10
Gunaanad

1. Heshiiskani waxaa uu dhaqan gelayaa taariikhda la helo ogeysiinta nuqulka kama dambeysta ah ee ay dhinacyadu isu gudbinayaan, iyaga oo adeegsanaya wadiiqooyin dublomaansiyadeed, oo cadeynaya in dhinac waliba dhammeystirey xeer hoosaadyadii loo baahnaa si loo dhaqan geliyo heshiiska.
2. Heshiiskani waxa uu soconayaa 3 sano, oo ka billaabanya taariikhda la dhaqan-galiyo, waxa uuna u cusbooneysiismayaa 1 sano si toos ama ogeysiis la'aan ah, haddii dhinacyada mid kamid ah uusan gudbin ogeysiis qoraal ah oo uu ku cadeynayo in uu ka baxaayo heshiiska 6 bilood kahor dhicitaanka heshiiska, isaga oo adeegsanaya wadiiqo dublamaansiyeed.
3. Heshiiskan waxaa mar walba wax lagaga baddali karaa is-afgarad qoraal ah oo labada dhinac gaaraan. Waxii la goosto in la baddalo, waxaa loo fulinayaa si waafaqsan habraaca ku tilmaaman faqrada 1aad ee qodobkan.
4. Joojinta/burinta heshiiskani saameyn ku yeelan meyso hawlaha iyo mashaariicda socda.

Waxaa lagu dhammeystirey, laguna saxiixey Muqdisho, June 3, 2016 laba nuqul oo asal ah: mid Af-Turkish ah iyo mid Af-Ingiriis ah. Labada nuqulba waa sax si isla eg. Haddii fasiraadda nuqullada lagu kala duwanaado, midka Af-Ingiriiska ah ayaa la qaadanaa.

Dhinaca
Dawladda
Jamhuuriyadda
Federaalka
Soomaaliya :

Abdusalam H. OMER

**Minister of Foreign Affairs
and Investment Promotion**

Dhinaca
Dawladda
Jamhuuriyadda
Turkey:

Mevlut CAVUSOGLU

Minister of Foreign Affairs

AGREEMENT ON COOPERATION

IN THE FIELD OF EDUCATION

BETWEEN

THE GOVERNMENT OF THE FEDERAL REPUBLIC OF
SOMALIA

AND

THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY

JAMHUURIYADDA FEDERAALAKA SOOMAALIYA
GOLAHA SHACABKA
TAR: 12-09-2020
TIX: 430
SAXIIX: <i>Handwritten signature</i>

Bundan böyle "Taraflar" olarak anılacak olan Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti,

Eğitim alanında ülkeleri arasındaki işbirliği ve değişimlerin artırılmasının sağlayacağı karşılıklı faydayı göz önünde bulundurarak,

Eğitimden sorumlu kurumları arasındaki ilişkileri daha da güçlendirme arzularını ifade ederek,

Eğitim alanında iki ülkede yürürlükte bulunan ulusal mevzuatı dikkate alarak,

Bu Anlaşma'yı akdetmeye karar vermişlerdir:

Madde 1 Amaç

Bu Anlaşma'nın amacı genel olarak iki ülke arasındaki işbirliği ve anlayışı artırmak ve özellikle de eğitim alanındaki ikili işbirliği ve değişimleri eşitlik, karşılıklı fayda ve mütakabiliyet temelinde geliştirmektir.

Madde 2 İşbirliğinin Kapsamı

Taraflar, aşağıda belirtilen alanlarda işbirliğini teşvik eder ve kolaylaştırırlar:

1. Örgün ve yaygın eğitim alanlarında bilgi ve bilimsel yayınların değişimi,
2. Uzman ve öğretmen değişimi,
3. Teknik ve mesleki eğitim çerçevesinde deneyimlerin paylaşımı,
4. Öğretmenlik mesleği genel ve özel alan yeterliklerinin paylaşımı,
5. Okul Temelli Mesleki Gelişim Modelinin (OTMG) paylaşımı,
6. Yetişkin eğitimi ve çıraklık eğitimi çerçevesinde deneyimlerin paylaşımı,
7. Kurum idarecilerinin karşılıklı çalışma ziyareti gerçekleştirilmesi,
8. Eğitimde uygulanan yeni teknolojiler konusunda tecrübe değişimi,
9. Teknoloji ve bilim eğitiminin geliştirilmesi konusunda tecrübe değişimi,
10. Tarafların okulları ve hayat boyu öğrenim kurumları arasında ortak programlar ve öğrenci faaliyetleri için ortaklık ve kardeş okul ilişkileri kurulması ve geliştirilmesi,
11. Tarafların yetkili kurumlarınca verilen unvan ve diplomalar ile bunların denkliklerinin

10. Establishment and development of partnership and school twinning relations for joint programs and student activities between the schools and lifelong learning institutions of the Parties.
11. Exchange of information and documentation through both Parties' competent institutions, regarding their education systems for the purpose of mutual recognition of educational titles and diplomas as well as their equivalencies,
12. Conducting joint research activities in the field of education,
13. Reciprocal presentation of the assessment and evaluation systems implemented in both countries,
14. Organization of educational programs in the field of technical and vocational education,
15. Cooperation in design, development and production of the educational materials,
16. Cooperation for reciprocal promotion of teaching materials and methods used in both countries,
17. Extending invitations mutually for their respective delegations of students to participate in student and scouting activities as well as scientific and cultural competitions.
18. Promoting the organization of competitions and social activities between the two countries in scientific and cultural fields,
19. Promoting the organization of fairs and promotional activities between the two countries.

Article 3
Teaching and Learning of Turkish and Somali Languages

The Parties shall encourage and promote the teaching and learning of Somali and Turkish languages within their own higher education institutions.

Article 4
Review of Textbooks

The Parties shall ensure that each other's history, geography, culture and traditions are reflected correctly and shall encourage a more comprehensive treatment of these subjects in their textbooks with a view to further strengthening the already existing friendly relations between the two countries and peoples and enhancing common values shared by the two countries.

Article 5
Scholarships

1. The Parties shall, each year, reciprocally grant scholarships for language courses, higher education and research, taking into account the areas of formation that are needed and within the bounds of their possibilities. The number and the conditions of these scholarships shall be determined in accordance with the national legislations of the two countries.
2. In this context, the selection, enrollment and placement of the higher education students and researchers to be enrolled in higher education institutions in Turkey as well as in Somalia on scholarship shall be conducted according to the national legislation of the granting Party.
3. The Parties shall take the necessary measures to resolve the problems of the students on scholarship in their respective countries.

Article 6
Implementing Agencies

For the purpose of the implementation of this Agreement, the Parties have agreed that the Implementing Agencies shall be the following institutions:

1. For the Government of the Federal Republic of Somalia: The Ministry Education, Culture and Higher Education of the Federal Republic of Somalia.
2. For the Government of the Republic of Turkey: The Ministry of National Education of the Republic of Turkey.

Article 7
Technical and Financial Provisions

1. The implementation of the activities agreed upon in this Agreement shall be subject to the availability of financial means and staff of the Parties.
2. Unless otherwise agreed, the cost of exchange of experts, scientists and other specialists, stemming from this Agreement shall be covered on the following basis.
  - board, accommodation and domestic travel expenses shall be covered by the Receiving Party in accordance with its national legislation.
  - round trip international travel expenses of the above-mentioned persons to the capital of the Receiving Party shall be covered by the Sending Party.

Article 8
Protection of Intellectual Property Rights

The Parties shall ensure effective protection of the rights for intellectual property transferred or created under this Agreement in accordance with their respective national legislation and international treaties to which they are parties. For the purpose of this Agreement, intellectual

property shall be understood to have the meaning given in Article 2 of the Convention Establishing the World Intellectual Property Organization, done at Stockholm on 14 July 1967.

Article 9 Settlement of Disputes

Any dispute that might arise from the interpretation and/or implementation of this Agreement shall be settled amicably through negotiations and consultations between the Parties.

Article 10 Final Provisions

1. This Agreement shall enter into force on the date of the receipt of the last written notification by which the Parties notify each other through diplomatic channels of the completion of their internal legal procedures required for its entry into force.
2. This Agreement shall remain in force for a period of 3 years as of the date of its entry into force and shall automatically be renewed for successive periods of 1 year, unless one of the Parties notifies the other Party through diplomatic channels of its intention to terminate this Agreement in writing 6 months prior to its expiration date.
3. This Agreement may be amended by the mutual written consent of the Parties at any time. The amendments shall enter into force in accordance with the procedure prescribed in the first paragraph of this article.
4. The termination of this Agreement shall not affect the initiated or ongoing activities and projects.

Done and signed in Mogadishu on 3 June 2016 in two original copies in Turkish and English languages, all texts being equally authentic. In case of any divergence in interpretation of this Agreement, the English text shall prevail.

On behalf of the
Government of the Federal Republic
Somalia

Abdusalam H. OMER
Minister of Foreign Affairs
and Investment Promotion

On behalf of the
Government of the Republic of
Turkey

Mevlüt ÇAVUŞOĞLU
Minister of Foreign Affairs

SOMALİ FEDERAL CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

İLE

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

ARASINDA

EĞİTİM ALANINDA İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI

Bundan böyle "Taraflar" olarak anılacak olan Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti,

Eğitim alanında ülkeleri arasındaki işbirliği ve değişimlerin artırılmasının sağlayacağı karşılıklı faydayı göz önünde bulundurarak,

Eğitimden sorumlu kurumları arasındaki ilişkileri daha da güçlendirme arzularını ifade ederek,

Eğitim alanında iki ülkede yürürlükte bulunan ulusal mevzuatı dikkate alarak,

Bu Anlaşma'yı akdetmeye karar vermişlerdir:

Madde 1 **Amaç**

Bu Anlaşma'nın amacı genel olarak iki ülke arasındaki işbirliği ve anlayışı artırmak ve özellikle de eğitim alanındaki ikili işbirliği ve değişimleri eşitlik, karşılıklı fayda ve mütakabiliyet temelinde geliştirmektir.

Madde 2 **İşbirliğinin Kapsamı**

Taraflar, aşağıda belirtilen alanlarda işbirliğini teşvik eder ve kolaylaştırırlar:

1. Örgün ve yaygın eğitim alanlarında bilgi ve bilimsel yayınların değişimi,
2. Uzman ve öğretmen değişimi,
3. Teknik ve mesleki eğitim çerçevesinde deneyimlerin paylaşımı,
4. Öğretmenlik mesleği genel ve özel alan yeterliklerinin paylaşımı,
5. Okul Temelli Mesleki Gelişim Modelinin (OTMG) paylaşımı,
6. Yetişkin eğitimi ve çıraklık eğitimi çerçevesinde deneyimlerin paylaşımı,
7. Kurum idarecilerinin karşılıklı çalışma ziyareti gerçekleştirilmesi,
8. Eğitimde uygulanan yeni teknolojiler konusunda tecrübe değişimi,
9. Teknoloji ve bilim eğitiminin geliştirilmesi konusunda tecrübe değişimi,
10. Tarafların okulları ve hayat boyu öğrenim kurumları arasında ortak programlar ve öğrenci faaliyetleri için ortaklık ve kardeş okul ilişkileri kurulması ve geliştirilmesi,
11. Tarafların yetkili kurumlarınca verilen unvan ve diplomalar ile bunların denkliklerinin

karşılıklı olarak tanınması amacıyla iki ülke eğitim sistemi hakkında yetkili kurumlar aracılığıyla bilgi ve belge değişimi yapılması,

12. Eğitim alanında ortak araştırma faaliyetleri yürütülmesi,
13. Her iki ülkede uygulanan ölçme ve değerlendirme sistemlerinin karşılıklı tanıtılması,
14. Teknik ve mesleki eğitim alanında eğitim programları düzenlenmesi,
15. Eğitim materyallerinin tasarımı, geliştirilmesi ve oluşturulması konularında iş birliğine gidilmesi,
16. Her iki ülkede kullanılan öğretim materyalleri ve yöntemlerinin karşılıklı olarak teşvik edilmesi için işbirliği yapılması,
17. Her iki ülkede düzenlenen bilimsel ve kültürel yarışmalar ile öğrenci ve izcilik faaliyetlerine öğrenci heyetlerinin katılımı için karşılıklı davetiye gönderilmesi.
18. Ülkeler arasında bilimsel ve kültürel alanlarda yarışma ve sosyal etkinlikler düzenlenmesinin teşvik edilmesi.
19. İki ülke arasında fuar ve tanıtım faaliyetleri düzenlenmesinin teşvik edilmesi.

Madde 3

Somalice ve Türkçe'nin Öğretilmesi ve Öğrenilmesi

Taraflar, kendi yükseköğrenim kurumlarında Somalice ve Türkçe dillerinin öğretilmesini ve öğrenilmesini teşvik eder ve destekler.

Madde 4

Ders Kitaplarının Gözden Geçirilmesi

Taraflar ülkeleri ve halkları arasında mevcut dostane ilişkilerin daha da güçlendirilmesi ve iki ülke tarafından paylaşılan ortak değerlerin artırılması amacıyla birbirlerinin tarih, coğrafya, kültür ve geleneklerinin doğru olarak yansıtılmasını sağlar ve ders kitaplarında bu konulara daha geniş yer verilmesini teşvik ederler.

Madde 5

Burslar

1. Taraflar, ihtiyaç duyulan alanları dikkate alarak ve imkânları çerçevesinde her yıl birbirlerine karşılıklı olarak dil kursu, yükseköğrenim ve araştırma bursları tahsis ederler. Burs sayısı ve şartları iki ülkenin ulusal mevzuatlarına uygun olarak belirlenir.
2. Bu bağlamda, hem Somali'de hem Türkiye'de burslu olarak öğrenim görecekt yükseköğretim öğrencilerinin ve araştırmacıların seçim, kayıt ve yerleştirme işlemleri bursu sağlayan tarafın ulusal mevzuatları çerçevesinde yürütülür.

3. Taraflar, kendi ülkelerinde burslu öğrenim gören öğrencilerin sorunlarını çözmek için gerekli tedbirleri alırlar.

Madde 6 **Uygulayıcı Kurumlar**

Bu Anlaşma'nın uygulanması amacıyla, Taraflar aşağıdaki kurumların Uygulayıcı Kurumlar olması hususunda anlaşmışlardır:

1. Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti adına: Somali Federal Cumhuriyeti Eğitim, Kültür ve Yükseköğretim Bakanlığı
2. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına: Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı.

Madde 7 **Teknik ve Mali Hükümler**

1. Bu Anlaşma'da mutabık kalınan faaliyetlerin uygulanması, Tarafların bütçe ve personel olanaklarına bağlıdır.
2. Aksi üzerinde mutabık kalınmadığı sürece bu Anlaşma'dan kaynaklanan uzman, bilim adamı ve diğer uzmanların değişim masrafları aşağıdaki hususlar temel alınarak karşılanır:
  - iâşe, ibate ve yurt içi seyahat masrafları Kabul Eden Tarafça kendi ulusal mevzuatına göre karşılanır.
  - yukarıda bahsedilen kişilerin Kabul Eden ülkenin başkentine gidiş dönüş seyahat harcamaları Gönderen Tarafça karşılanır.

Madde 8 **Fikri Mülkiyet Hakkının Korunması**

Taraflar, ulusal mevzuatları ve taraf oldukları uluslararası anlaşmalar çerçevesinde, bu Anlaşma ve her bir proje için yapılacak uygulama anlaşmaları kapsamında oluşturulacak ve devredilecek fikri mülkiyet haklarının etkin bir şekilde korunmasını sağlarlar. Bu Anlaşma'nın amacı bakımından, fikri mülkiyet kavramı 14 Temmuz 1967'de Stokholm'de imzalanmış olan Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü'nü Kuran Anlaşma'nın 2. maddesinde tanımlandığı şekilde anlaşılır.

Madde 9 **Uyuşmazlıkların Çözümü**

Bu Anlaşma'nın uygulanması ve/veya yorumlanmasından doğabilecek herhangi bir uyuşmazlık, Taraflar arasında dostane bir şekilde istişare ve görüşmeler yoluyla çözümlenir.

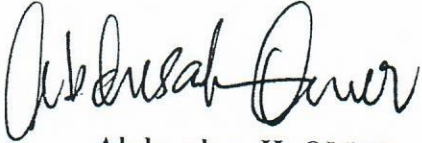
Madde 10
Son Hükümler

1. Bu Anlaşma, Tarafların, Anlaşma'nın yürürlüğe girmesi için gerekli iç hukuki usullerinin tamamlandığını birbirlerine diplomatik yollardan bildirdikleri son yazılı bildirim alındığı tarihte yürürlüğe girer.
2. Bu Anlaşma yürürlüğe giriş tarihinden itibaren 3 yıl süre ile yürürlükte kalır ve yürürlük süresinin bitiminden 6 ay önce Taraflardan biri Anlaşma'yı sona erdirmeye niyetini diğer Tarafa diplomatik yollardan yazılı olarak bildirmedeği takdirde müteakip birer yıllık süreler için kendiliğinden uzar.
3. Bu Anlaşma'da Tarafların karşılıklı yazılı rızasıyla herhangi bir zamanda değişiklik yapılabilir. Değişiklikler bu maddenin ilk fıkrasında belirtilen usule uygun olarak yürürlüğe girer.
4. Bu Anlaşma'nın sona ermesi, başlamış veya devam etmekte olan faaliyet ve projeleri etkilemez.

Bu Anlaşma, Mogadişu'da 3 Haziran 2016 tarihinde Türkçe ve İngilizce dillerinde ikişer orijinal nüsha halinde ve bütün metinler eşit derecede geçerli olmak üzere imzalanmıştır. Bu Anlaşmanın yorumlanmasında herhangi bir farklılık olması halinde, İngilizce metin esas alınır.

Somali Federal Cumhuriyeti
Hükümeti Adına

Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti Adına

Abdusalam H. OMER
Dışişleri ve Yatırımların Teşviki Bakanı

Mevlüt ÇAVUŞOĞLU
Dışişleri Bakanı